

Eri yhteyksissä, Katarina Eskola syksyllä viimeksi, on todettu moittivasti ns. arvostelijoiden taipumus niputtaa kirjailijoita sukupuolen mukaan: naiskirjailijat eli useimmiten myös naisaiheet. Eskolaa uhmaten seuraava niputus perustuu kuin perustuukin feminiinisyyteen, mutta jotta taantumus ei olisi täydellinen, on mukaan otettu Baltzar. Hän edustaa niitä harvoja uskaliaita suomalaisia mieskirjailijoita, jotka ovat rohjenneet tarttua naisen kuvaamiseen. TURUN SANOMAT 26.5.73

Otos kokonaisuutena on mitä kirjavin: Saganin kirpeätä puolipinnallisuutta, Michaelsin kaoottista romantiikkaa, vakaata Pohjolan-Pirhosta ja eksotiikalla ratsastamista Kariniemen ja Balzarin tapaan. Jokaiselle jotakin kesälukemiseksi.

Veiho Baltzar: Mari. Tammi 1973

Ompu Omenamäen kansitus on tehokas kuten tunnetusti tiedetään; tämän enemäpää tuskin voi kansittäjä teoksen puolesta tehdä. Kustantaja kantaa kortta kekoon vakuuttamalla takakannessa että on kyse väkevästä ja aidosta kuvauksesta mustalaisnaisen elämästä. Ja Baltzar itse tunnetaan ensimmäisenä mustalaiskirjailijanamme — taustaltaan ja aiheiltaan — ja mus-

talaiskysymyksen edusmiehenä.

"Mari" on tekijänsä kolmas romaani, "Polttavan tien" ja "Verikihlojen" sanottavan jatkoa. Ne ovat kaikki pyrkineet kartoittamaan mustalaisten elinolosuhteita, uskomuksia ja tiukkoja ryhmänsisäisiä normeja. Alue on mielenkiintoinen, ja tämän kiinnostavuuden varassa Baltzarin teokset luultavasti pinnalla pysyvätkin. Itse kysymys on ajankohtainen ja Baltzar osaa pyyttyä nykyäivässä; siinä pari taetta.

Itse kerrottavansa Baltzar pitää perinteisessä romantiikassa: on morsiamenryöstöä, sukuvihaa ja rajua rakkautta; kauniin Veeran lauluinen leiriromantiikka sentään on haudattu. Juonenkehittely on

Kansi:
Osmo Omenamäki

varsin yksipuinen: kronologisesti ravaava tarina mustalaistytön naisiksi tulosta. Ethnologiset havainnot, mustalaisten tavat ja käsitykset on liitetty kokonaisuuden väriäiskäksi. Tuntuu ettei tällainen sekoitus paljon puhuta lukijoita, ei ainakaan niin paljon kuin itse mustalaisongelma ansaitsisi.